

Bestemming: Brussel, België

Studiereis Stichting Stedenlink

7 – 10 oktober 2008

Stedenlink Studiereis 2008

Bestemming: Brussel, België

Reader

Organisatie & Realisatie

Het programma voor deze reis is samengesteld en georganiseerd door Minouche Besters van Wonderful World.

Wonderful World houdt zich bezig met alle veranderingen & nieuwigheden in onze wereld: van ontwikkelingen rond internet, duurzaamheid en nieuwe techniek tot consumententrends en veranderingen in de maatschappij. Via actieve programma's laten we u ervaren hoe die wereld er uitziet en wat die voor uw organisatie betekent.

It's a new world out there. Care to explore?

Wonderful World

Stuyvesantstraat 80 rd
2023 KR Haarlem, NL

t 023 844 0980
m 06 27027473

info@wonderful-world.nl
www.wonderful-world.nl

1. Inleiding

Het bestuur van Stichting Stedenlink heeft als bestemming voor de studiereis dit jaar gekozen voor Brussel, hoofdstad van België en tevens zetel van de Europese Unie. Beide facetten van Brussel komen in het programma aan bod.

In 2004 kwam de publicatie “De Belgen doen het Beter” uit die menig ambtenaar wakker schudde. Uit de voorbeelden van het boek bleek dat België in ieder geval op het gebied van eGovernment en het versimpelen van administratieve procedures voor burgers en bedrijven het heel erg goed deed. Via een uitgekende systeemarchitectuur en een onderliggende glasvezelbackbone hoefde een bedrijf of burger slechts eenmaal zijn basisgegevens af te geven, waarna deze door alle benodigde instanties veilig konden worden geraadpleegd. Geen rompslomp met steeds weer dezelfde formulieren invullen dus. Deze architectuur is in de loop der jaren verder ontwikkeld en zorgde er voor dat België zeer goed scoort als het gaat om eGovernment. Echter het feit dat ze sinds kort een Ministerie voor Ondernemen en Vereenvoudiging kennen betekent ook dat ze er nog niet zijn. Ingewijden geven dan ook aan dat het vroege succes en brede beschikbaarheid van de glasvezelbackbone leidde gebrek aan latere investeringen op glasvezelgebied.

België kent geen FttH projecten zoals deze door de Stedenlink steden worden gerealiseerd. Het is hier ook geen onderwerp, behalve mogelijk in Brussel bij de ontwikkelingen rond iBrussels. Breedband internet is altijd goed beschikbaar geweest, vanwege het uitgebreide kabelnetwerk in België. Met maar twee aanbieders waren de prijzen echter voor veel Belgen te hoog. Toegang tot internet is voor veel steden dan ook een belangrijk punt geweest. Het belang van ict voor de samenleving en de economie is hier, net als in Nederland, altijd onderkent. De oplossingsrichting is echter anders. Verschillende Vlaamse steden zijn draadloze stedelijke netwerken gaan ontwikkelen. Het idee is dat via de als stadszuilen ingerichte hotspots en de wifi netwerken burgers laagdrempelige toegang hebben tot internet met hun mobiele telefoon of laptop. Binnen de door de overheid en het bedrijfsleven gefinancierde mobiele dienstenontwikkelaar I-City is druk getest met toepassingen, gebruik door bewoners en mogelijkheden voor nieuwe diensten binnen het living lab Leuven (later deels ook Hasselt). Een soortgelijke proefopstelling werd ingericht in Brussel, op de Vrije Universiteit in samenwerking met het CIBG en het IBBT onder de naam Urbizone. Er liggen plannen om Urbizone uit te breiden naar een grootstedelijk netwerk. De haven van Brussel wordt in ieder geval van draadloos internet voorzien. België loopt in deze ontwikkeling internationaal voorop. Het interessante is dat deze bedrijvigheid ook tot veel ervaring met dienstenontwikkeling heeft geleid en natuurlijk in tal van diensten heeft geresulteerd. Ervaringen en resultaten die niet alleen in een draadloze omgeving interessant zijn. De komende jaren gaat het steeds minder relevant worden of een gebruiker via een vast netwerk of een draadloos netwerk surft. Altijd online, anywhere, anytime, zal de norm worden. Mobiele diensten zullen in combinatie met het ‘vaste’ web een krachtige nieuwe boost geven aan gebruikersgemak en toepassingsmogelijkheden, voor zowel burgers als professionals.

1.1 Insteek van het programma

Het programma is opgebouwd rond drie aandachtsgebieden:

- interne kennisdeling
- EU lobby, regelgeving en programma's
- de Belgische aanpak, diensten en projecten

Interne kennisdeling

Tijdens de eerste ochtend wordt uitgebreid ingegaan op de stand van zaken bij de Stedenlink steden. Nieuws, interessante projecten, wat is afgerond en wat wordt opgestart. Via een vast format geeft een vertegenwoordiger van ieder stad een korte update. Hierna wordt ingegaan op een aantal onderzoeken die recent zijn uitgekomen. Arno Groenendijk en Willem Huntink zullen hierover beide een presentatie geven.

Tijdens de lunch op vrijdagmiddag, het laatste onderdeel van het programma, wordt vervolgens teruggeblikt op de afgelopen dagen. Wat heeft men van de Belgen kunnen opsteken, welke inzichten brachten de ontmoetingen met de twee DGs van de Europese Commissie en welke ervaringen van de andere steden worden meegenomen naar Nederland? Wellicht liggen er aanknopingspunten voor gezamenlijke projecten.

EU lobby, regelgeving en programma's

De donderdagmiddag staat in het teken van de EU. Frans-Anton Vermast (INEC en adviseur Amsterdam) en Toon Bom (lobbyist Twente) zullen u beide inwijden in het Brusselse. Hoe werkt het, waar vindt je de juiste informatie, hoe krijgt u zaken voor elkaar en wat kunnen de regionale lobbyisten voor u betekenen. Daarna zullen vertegenwoordigers van de DG Mededinging en de DG Informatiesamenleving en Media nader ingaan op het beleid van de Europese Commissie, de regelgeving en de programma's.

De Belgische aanpak en projecten rond sociale ict en breedband diensten

Op de woensdagmiddag, donderdagochtend en vrijdag zoomen we in op de Belgische aanpak, diensten en projecten. Op woensdag ligt de nadruk op overheidsdiensten, waarbij u een bezoek brengt aan het Centrum voor Informatica van het Brussels Gewest, alwaar ook de federale partner Fedict aanwezig zal zijn. De donderdagochtend staat in het teken van vernieuwende breedbanddiensten: reeds afgerond en bruikbaar, maar ook nog in testfase of toekomstidee. Uw gastheer is dan het Vlaamse IBBT, het Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie. En op vrijdag staat het draadloze en mobiele centraal. Bij CityLive zult u meer te weten komen over mobiele toepassingen, living labs en dienstenontwikkelingen in pps constructie.

1.3 Opzet Reader

In deze reader treft u alle basisinformatie aan over de reis.

1. Inleiding
2. Het programma
3. De achtergronden bij het programma
4. De deelnemers
5. Enkele artikelen
6. Praktische informatie en contactgegevens

2. Programma

7 okt 2008	
1500	vertrek vanuit de eerste opstapplaats Amersfoort per luxe bus
1645	vertrek tweede opstapplaats in Tilburg
1900	aankomst Hotel du Congres , Rue du Congres 42-44, Brussel t 02 217 18 90 www.hotelducongres.be
1910	inchecken & opfrissen
1930	te voet naar restaurant La Rotonde, het buurtrestaurant waar we die avond eten.

8 okt 2008	
	Stand van Zaken Stedenlink: activiteiten en onderzoeken
	<i>locatie: Meeting Room Hotel</i>
900	interne sessie waarbij iedere stad kort vertelt over de belangrijkste besluitvorming, lopende projecten en resultaten afgeronde projecten
1000	interne sessie waarbij Arno Groenendijk ingaat op de resultaten van het onderzoek van TwoMinds en Willem Huntink iets verteld over het onderzoek van Dialogic naar de Sociale Effecten van Digitale Marktplaatsen.
1230	lunch in het Hotel
1330	verzamelen in de lobby van het hotel, gezamenlijke wandeling naar het CIBG, taxi's bij slecht weer.
	Federaal en Stedelijk ICT beleid
	<i>locatie: het CIBG, Avenue des Arts 21</i>
1400	welkom door Robert Herzeele, adjunct Directeur Generaal CIBG
1415	Stedenlink in 3 slides
1430	FedICT, Federale dienst voor ICT
	Frank Leyman, manager International Relations, over over de rollout van ict diensten aan burgers en bedrijven op federaal niveau.
1500	vragen en discussie
1515	korte koffiepauze
1530	Centrum voor Informatica Brussels Gewest (CIBG)
	1. Irisnet, het glasvezelnetwerk van het Brussels Gewest, door Francois Vanderbogaert (Eng.)
	2. de toekomst van Irisnet, inclusief de plannen rond iBrussels, door Damien Vico

8 okt 2008	
1610	De glasvezelcases van Stedenlink: Arno Groenendijk, gemeente Deventer, vertelt de Belgische gastheren over de verschillende Nederlandse aanpakken rond de stedelijke uitrol van glasvezel en de bijbehorende business cases.
1630	vragen en discussie
1700	borrel in aanwezigheid van Hervé Feuillien, Directeur Général van het CIBG
1800	wandeling terug naar het hotel, taxi's bij slecht weer.
1900	verzamelen voor wandeling naar het restaurant van vanavond
1930	gezamenlijk diner in Cafe Du Vaudeville in Galerie de la Reinede. www.cafeduvaudeville.be

9 okt 2008	
815	vertrek naar eerste programmaonderdeel
	IBBT, Breedband Technologie en Innovatie in België
	<i>locatie: Vrije Universiteit Brussel (VUB)</i>
900	introdactie over het IBBT zelf
920	over iLab , een grootschalige testomgeving voor techniek en gebruiksvriendelijkheid door Pieter Ballon
940	Stedenlink in 3 slides
1000	koffie pauze
1010	Projectenparade: eHealth, eCulture, eGov
	Geobips, Adamo, Coplintho, Transecare, Maduf Business Modelling, Culture, Art&D
1220	discussie tijdens broodjeslunch
1330	vertrek naar het volgende programmaonderdeel
	Europees Beleid: Gemeenten en de i2010 agenda
	<i>Locatie: Huis der Steden, Gemeenten en Regio's, Square de Meeus 1</i>
1400	Welkomstwoord door de voorzitter van Stedenlink
1405	Inleiding op het Brusselse
	Frans-Anton Vermast, INEC en adviseur Gemeente Amsterdam, geeft een insiders perspectief geeft, Toon Bom (lobbyist Twente) gaat in op de rol van regionale lobbyisten in Brussel en er wordt een overzicht wordt gegeven van de lopende en komende regelingen die voor gemeenten interessant kunnen zijn.

9 okt 2008	
1450	koffiepauze
1500	i2010 Agenda , door Maresi Meissi, DG Information Society and Media / Directorate C Lisbon Strategy & Policies for the Information Society
1520	Stedenlink en campagne Open Networks
	Parallel 1: EU Regelgeving rond stedelijke FttH programma's
1530	Norbert Gaal, DG Competition / Directorate C, State Aid, Telecommunications and Media over EU beleid t.a.v. rol gemeenten bij breedbandaanleg en dienstenontwikkeling.
1550	vragen en discussie o.l.v. Frans-Anton Vermast
	Parallel 2: EU ICT Policy Support Program
1530	Freek van Krevel, DG Information Society and Media, Unit ICT addressing societal challenges, hoofd van het eGov actieplan, zoomt in op de eGov paragraaf uit het ICT PSP, de link met eInclusion en de inzet op sociale innovatie.
1550	vragen en discussie
1630	borrel op Place Luxembourg
1730	De bus staat gereed om u terug naar het hotel te brengen. U kunt ook zelf gaan lopen en nog even de stad ingaan.
1930	verzamelen voor wandeling naar het restaurant
2000	gezamenlijk diner bij La Manufacture, Rue Notre Dame du Sommeil 12-20, www.manufacture.be

vrijdag	
	Bestuursvergadering Stedenlink
830	Alleen voor de wethouders. Alle andere deelnemers hebben een vrij programma.
1040	bus vertrekt naar Hasselt
	De mobiele toekomst: community platformen en applicaties
	<i>locatie: Research Campus Hasselt, Kempische Steenweg 297-3, Hasselt</i>
1200	over iCity , een vernieuwende mobiele applicatie ontwikkelaar en samenwerkingsproject van Hasselt, Leuven en medegefinancierd door de federale overheid, recentelijk opgegaan in oa. IBTT door Koen Delvaux, oprichter destijds van iCity en huidige CTO van CityLive
1220	over CityLive , open ontwikkelingsplatform voor mobiele widgets, over de mobiele toekomst, samenspel met het web en kansrijke applicaties als community platformen binnen steden of bijv. gezondheidszorg door Frank Bekkers, CEO van CityLive.

	vrijdag
1300	bus vertrekt naar lunchlocatie
	Terugkijken en Vooruitblikken
1330	bespreken opgedane kennis en ideeën voor thuis tijdens een fijne lunch bij 't Kleine Genoegen, Raamgracht 3, Hasselt. www.kleinegenoegen.be
1500	busreis terug naar Nederland, met als stopplaatsen Tilburg en Amersfoort

3. Achtergronden bij de organisaties

In het programma treden een groot aantal sprekers van verschillende organisaties op. Hieronder treft u per organisatie informatie aan over de doelstellingen, achtergronden en belangrijke wapenfeiten van deze organisaties.

Federale Overheidsdienst van Informatie en Communicatietechnologie - Fedict

Fedict is in 2001 opgericht en valt onder het Ministerie van Ondernemen en Vereenvoudiging. In Nederland kennen we Fedict van de Belgen-Doen-het-Beter-publicatie over de Kruispuntbank en het principe van de eenmalige verstrekking van basisinformatie. Het is de visie van Fedict dat de identiteit van de Belgische burgers en bedrijven een *core product* is van de Belgische overheid. Fedict verzorgt via een uitgekiende flexibele en stabiele systeemarchitectuur en standaarden voor een veilig beheer en ontsluiting van deze identiteit via verschillende datauitwisselingsplatformen. Deze infrastructuurlaag wordt beschikbaar gesteld aan alle federale overheden, gemeenten en overige overheidsinstellingen. Via sleutelapplicaties als de eID kan hier breed gebruik van worden gemaakt. Het staat derden vervolgens vrij om extra toepassingen te ontwikkelen voor de eID, zo geldt in verschillende steden de eID ook als bibliotheekpas, of zwembadabonnement. Fedict houdt zich op deze wijze niet bezig met de content, maar sec met de autorisatie: wie mag bij welke informatie.

Fedict ontwikkelt zelf ook veel applicaties. Naast de gewone eID bestaat er een KidsID, die naast de functie van Europese identiteitskaart ook gebruikt wordt voor veilige chatomgevingen en een persoonlijk noodnummer. eBirth regelt bij geboortemelding in het ziekenhuis voor automatische registratie bij de gemeente, verzekeringen en kinderbijslag. Sinds 2007 kan digitaal aangifte worden gedaan en het project de Vierde Weg zorgt ervoor dat de Sociale Dienst en de Belastingdienst simpel tijdig aanspraak kunnen maken bij boedelverkoop, eigendomsoverdrachten en zo geen inkomsten mislopen.

Fedict heeft daarnaast twee andere taken:

1. het meebouwen aan de informatisering van de samenleving: programma's om toegang tot pc's en internet te verhogen, te werken aan kennis en vaardigheden bij burgers en bedrijven en de ontwikkeling van publieksvriendelijke eGOv diensten te stimuleren.
2. België als kennisregio te promoten en internationaal te vertegenwoordigen. Zo werkt Fedict actief mee in STORK, een Europees programma om de uitwisseling tussen de verschillende Europese elektronische identiteiten makkelijker te maken.

www.fedict.be

Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest - CIBG

Het CIBG beheert het glasvezelnetwerk van het gehele Brusselse gewest, IRISnet. De aanleg van dit netwerk is in 2002 gestart en ontsluit de 19 gemeenten en de hierin gelegen Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW). Dit is in de tijd dat de markt wordt gedomineerd door twee spelers en de prijzen onevenredig hoog zijn. Het CIBG wordt eigenaar van het netwerk. De dienstenportaal van het glasvezelnetwerk heet IRIS loket. Via het IRIS loket kunnen bewoners, bedrijven en ambtenaren verschillende zaken veilig online regelen. Het CIBG ontwikkelt vele ict toepassingen voor haar klanten, de overheidsinstellingen en publieke sector. Dit varieert van eGov en telematica applicaties tot simpele schoolwebsites.

Het CIBG valt onder het Brussels ministerie voor Financiën, Begroting, Externe Betrekkingen en Informatica van de Vlaamse Minister van Hengel. Als belangrijkste speler in het Brussels Gewest is het CIBG een belangrijke partner bij tal van projecten. Een ervan is Urbizone. Dit pilot-project verzorgt draadloos internet in de stad en had als oorspronkelijk doel internettoegang te bieden aan hen die dit niet hadden. Het netwerk is getest op de Vrije Universiteit Brussel en wordt nu naar de haven van Brussel en verschillende andere hogescholen uitgerold. Daarnaast bieden binnen Urbizone tientallen informatiezuilen wifi-toegang aan bewoners en passanten. Ook taxichauffeurs zijn vaste gebruikers. Er ligt nu een voorstel om de hele stad draadloos te maken, met het Irisnet als backbone. Het Irisnet wordt eigendom van het Brussels Gewest in 2010.

De plannen rond Urbizone zijn nauw verwickeld met het plan iBrussels. iBrussels is een project dat draait rond de toekomst van steden, mobiele technologie, stadsontwikkeling, digitale services en lokale communities. Een deel van het project is inmiddels gelanceerd: een mobiele applicatie waarmee je snel toegang hebt tot mensen, plaatsen, evenementen en eGov diensten via de mobiele telefoon (www.ibrussels.org). Voor de rest van het projecten worden de plannen rond deze tijd besproken in de Brusselse politiek en worden partners gezocht bij bedrijven en instellingen.

www.cibg.be

Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie - IBBT

IBBT is een onafhankelijke onderzoeksinstituut die in opdracht van de Vlaamse overheid innovatie binnen ICT stimuleert. Het IBBT-team biedt bedrijven en organisaties actieve ondersteuning bij onderzoek en ontwikkeling en brengt daarvoor uiteenlopende bedrijven, overheden en non-profit-organisaties samen rond onderzoeksprojecten. Bij elk van die projecten komen zowel technische als niet-technische aspecten aan bod.

IBBT heeft een groot aantal publieke en private partners en een netwerk van ruim 600 onderzoekers uit 16 onderzoeksgroepen aan Vlaamse universiteiten en hogescholen. In multidisciplinaire teams wordt aan vernieuwende concrete toepassingen gewerkt. Denk hierbij aan Heritage 2.0, over sociale interactieve beleving van erfgoedlocaties. Of eHealth toepassingen die mensen met chronische aandoeningen in staat stellen zelfstandig in hun eigen thuisomgeving te blijven functioneren. De projecten variëren van sterk fundamenteel naar toepassingsgericht en lopen over meerdere jaren. De onderzoeksvelden zijn Art&D, eGovernment, eHealth, Mobiliteit en Logistiek, Nieuwe Media en ondersteunende technologieën. Recentelijk is IBBT ook samen met de Universiteit van Amsterdam gestart met het grootschalige Europese project Beeld en Geluid, over de digitalisering van ons erfgoed.

Het IBBT doet denken aan het Interactive Instituut in Stockholm, waar Stedenlink tijdens een eerdere studiereis een bezoek aan heeft gebracht.

www.ibbt.be

i-City

De Belgische proeftuin I-City lijkt de draadloze variant van de Nederlandse Kenniswijk. In de stad Hasselt en later ook Leuven (al kwam het daar minder tot recht) is een proefomgeving ingericht met 600 hotspots die gezamenlijk de hotzone Hasselt vormen. In die omgeving werken bedrijven, onderzoekers en gebruikers samen aan de ontwikkeling en het testen van mobiele toepassingen.

In 2006 werd I-City genomineerd voor de Best Technology Foresight -award op de World Communication Awards. Vlaanderen loopt, naar eigen zeggen, internationaal voorop met draadloze netwerken toepassingen. De software toepassingen draaien op een *Community Services Platform*, dat door i-City is ontwikkeld. Het gaat daarbij om friend finder, location based advertising, mobile TV on demand, photo messaging, self authorising tourist tours, mobiel parkeren ect. In 2007 start de commerciële spin-off CityLive met de exploitatie van enkele toepassingen en een eigen platform voor de ontwikkeling van mobiele widgets.

I-City is een publiek-private samenwerking tussen Microsoft, Siemens, Telenet, Concentra, Fujitsu Siemens en Research Campus Hasselt enerzijds en de gemeente Hasselt, Leuven en het Antwerpse Gewest anderzijds.

Het succes van I-City als dienstenontwikkelaar en testomgeving heeft haar toekomst niet veilig kunnen stellen. Er wordt nu gezegd dat I-City haar functie als innovator heeft gespeeld. De markt is op gang gekomen. De testomgeving blijft van belang maar kan goed ondergebracht worden bij bijv. IBBT. Tijdens de presentatie van CityLive zullen we vernemen tot welke constructie men is gekomen.

www.testgebruikers.be

CityLive

Deze afsplitsing van I-City helpt bedrijven mobiele applicaties te ontwikkelen die platform onafhankelijk kunnen draaien. CityLive heeft voor dit doel GLOWE ontwikkeld dat staat voor Global Language for Open Widget Environments. Dit is een open source omgeving waarmee ontwikkelaars nieuwe applicaties kunnen ontwikkelen. Een belangrijke component van CityLive, en waarmee het ook extra interessant wordt voor gemeenten, is het Community Management Framework. Hierbij kunnen mobiele communities worden ingericht. Het eerder genoemde iBrussels platform is hier een voorbeeld van.

CityLive heeft ook een test gedaan in een lokaal ziekenhuis. De verpleegkundigen gebruikten een smartphone voor het registreren van de basisparameters van een patiënt (kamernummer, temperatuur, bloeddruk ect.). Dankzij een integratie met het vaste ziekenhuissysteem werden de parameters automatisch in het systeem gelogd. Zo worden fouten bij het overtypen vermeden en ontstaat er meteen inzicht in de recente geschiedenis van de patiënt. Hiermee kan direct worden ingespeeld op onregelmatigheden.

Twee van de huidige managementteam leden waren de oprichters van I-City. Zij zullen de presentatie over I-City voor hun rekening nemen.

www.citylive.be

DG Information Society and Media

Een belangrijk departement voor Stedenlink is het Directoraat Generaal voor de Informatiesamenleving en Media. De commissaris is Viviane Reding en de DG is Fabio Colasanti. De activiteiten bestaan uit drie facetten:

- ontwikkeling regelgevend kader, gebaseerd op competitie waarbij de markt bepaald welke technologie leidend wordt
- toonaangevend onderzoeksprogramma
- programma's gericht op breed gebruik en kennis bij het publiek, het promoten van innovatieve technieken en eInclusion.

DG IFSMA kent een aantal regelingen ter financiële onderbouwing van deze speerpunten. Het bekende eContent programma loopt eind van dit jaar af. De continuering hiervan is ondergebracht in andere programma's, zoals het ICT Policy Support programma. Dit programma loopt van 2007 tot 2013 en zet in op breed gebruik en een innovatieve inzet van ICT door burgers, overheden en bedrijven. ICT PSP is het belangrijkste instrument voor de i2010 agenda. Het maakt onderdeel uit van het Competiveness and Innovation Framework Program (CIP). In dit programma zijn tal van regelingen samengebracht met als doel de versnippering van gelden tegen te gaan en een sterk instrument te hebben voor het bereiken van de Lissabon agenda. De doelstelling is het versterken van de economische kracht, vergroten van productiviteit en duurzame groei.

http://ec.europa.eu/dgs/information_society

DG Competition

Het Directoraat-Generaal Mededinging, onder leiding van commissaris Neelie Kroes, ziet toe op de marktwerking binnen de EU. De DG is Philip Lowe. De Nederlandse steden krijgen met dit DG te maken als er onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid van hun rol bij de uitrol van glasvezel in hun steden. Met andere woorden, als er verdenkingen zijn van ongeoorloofde staatssteun. De afdeling C4 State Aid / Information, Communication and Media heeft in de afgelopen jaren verschillende zaken behandeld, waarvan 2 in Nederland. Over de cases Amsterdam is geoordeeld dat hier geen sprake was van staatssteun. De overheid participeerde als marktpartij onder dezelfde voorwaarden als de andere partijen. In de cases van Appingedam heeft men wel geoordeeld dat het ging om ongeoorloofde staatssteun van de gemeente Appingedam. In het buitenland hebben ook verschillende zaken gespeeld, maar de DG heeft in geen van deze zaken een negatief oordeel geuit. DG Competition kent duidelijke regels omtrent de rol van overheden, wel worden deze op een case-by-case basis toegepast waarbij de lokale situatie als uitgangspunt geldt.

[Http://ec.europa.eu/dgs/competition](http://ec.europa.eu/dgs/competition)

4. Deelnemers

Amersfoort

Arriën Kruyt, wethouder Sociale Zaken, Cultuur en Sport
Jannie de Boer, adviseur Strategie

Enschede

Eric Helder, wethouder Economische ontwikkeling, Jeugd en Onderwijs
Hans Koenders, beleidsadviseur Informatisering

Den Haag

Frits Huffnagel, wethouder City Marketing, Internationale Zaken en ICT
David van Keulen, bestuursadviseur

Deventer

Gosse Hiemstra, wethouder Financiën, Plattelandsontwikkeling en ICT
Flora van Houwelingen, directeur Eenheid Strategische Ontwikkeling
Arno Groenendijk, programmaregisseur
Holger Boswijk, senior projectleider

Helmond

Cees van Betlehem, wethouder Middelen en Cultuur
Frank Eggels, informatiemanager

Leeuwarden

Heleen Kerkhof, senior beleidsmedewerker
Fokke Martini, directeur Ontwikkelingsbedrijf Leeuwarden

Rotterdam

Roel van der Bolt, projectmanager Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam
Nick van de Berg, senior projectmanager Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam

Tilburg

Rob Bots, hoofd afdeling Informatiebeleid
Paul van Delft, beleidsmedewerker Economische Zaken

Zoetermeer

Rien de Vries, programmamanager Kenniseconomie en Innovatie

Provincie Gelderland

Willem Huntink, beleidsadviseur Economische Zaken

Bredned

Maarten Schmidts, projectsecretaris

5. Enkele Artikelen

Vlaamse regering bekijkt toekomst i-City Stadsbestuur rekt op doorstart mobiele proeftuin

LEUVEN/HASSELT - De Vlaamse regering buigt zich in het najaar over de toekomst van i-City, de proeftuin voor mobiele toepassingen die al drie jaar actief is in Leuven en Hasselt. Het Leuvense stadsbestuur hoopt dat een frisse wind voor de proeftuin gepaard gaat met een nieuw elan voor de draadloze projecten in de stad.

De Vlaamse regering zette vorige week het licht op groen voor een extra financiering voor i-City. Volgens Patricia Ceysens, de Vlaamse minister van Economie en Innovatie (Open VLD) gaat het over een overbruggingskrediet in afwachting van een 'definitieve beslissing over de toekomst van het project'.

'Na het zomerreces buigt de Vlaamse regering zich opnieuw over i-City. Op dit moment is de proeftuin nog een onafhankelijke vzw, maar het lijkt me geen slecht idee om de kennis en de expertise die i-City de afgelopen jaren heeft verzameld, structureel te verankeren. Zo moeten we ook bekijken of er tussen i-City en het Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie, dat ook meer en meer in aanraking komt met draadloze technologie, geen raakvlakken zijn die we zo optimaal mogelijk kunnen bundelen. Voorlopig zijn alle opties open, maar het komt erop neer om de kennis zo optimaal mogelijk te laten renderen', zegt Ceysens. 'Onder meer dankzij i-City heeft Vlaanderen een voorsprong op het vlak van draadloze technologie. Nu komt het erop aan om oplossingen te zoeken om die kennis maximaal te exploiteren op de markt.'

Guy Coen, die sinds april van dit jaar aan het roer staat van i-City, kan alleen kwijt dat de proeftuin voor mobiele toepassingen werkt aan een nieuwe strategie. i-City bestaat sinds 2005 en werkt sinds die tijd aan de uitbouw van een groot draadloos netwerk in Hasselt en Leuven. In die draadloze samenleving doen testgebruikers praktisch onderzoek naar draadloze toepassingen met handcomputers of gsm-toestellen. Het gaat om applicaties om vrije parkeerplaatsen te vinden, informatie van het openbaar vervoer op te vragen, het vinden van je vrienden in de stad en toepassingen voor de thuiszorg en de medische wereld.

Van de Vlaamse overheid kreeg i-City de afgelopen jaren al 8 miljoen euro. Het Leuvense stadsbestuur was vier jaar geleden enthousiast toen i-City te kennen gaf ook in de universiteitsstad een proeftuin op te starten. 'In 2005 en 2006 investeerden we daarom telkens 25.000 euro. i-City beloofde ons dat in Leuven in totaal driehonderd hotspots zouden komen waarmee gebruikers draadloos kunnen internetten en dat er in totaal tweeduizend handcomputers zouden verdeeld worden in de stad. Het is uiteindelijk gebleven bij zeven hotspots en vijftig uitgedeelde toestellen', zegt de Leuvense schepen van Communicatie Els Van Hoof (CD&V).

Bovendien voerde i-City in Leuven, in tegenstelling tot in Hasselt waar vorig jaar zelfs een wereldwijd congres rond digitale toepassingen werd georganiseerd, geen echt doorgedreven aanwezigheidsbeleid. Volgens minister Ceysens heeft dat onder meer te maken met het feit dat in Hasselt grote spelers zoals de Limburgse Reconversie Maatschappij, het provinciebestuur en de uitgevergroep Concentra zijn schouders onder de proeftuin zette. 'Toch leeft bij onze diensten het gevoel dat i-City zijn beloftes niet nakwam en dat er weinig opvolging van het project was. Daarom hebben we de afgelopen twee jaar ook geen geld meer geïnvesteerd. Maar dat betekent niet dat er in Leuven geen interesse meer is om de proeftuin een nieuwe kans te geven. Misschien kan dat in een nieuwe structuur', zegt Van Hoof.

Guy Coen zegt dat een team van i-City tijdens Marktrock, op 8, 9 en 10 augustus, alvast van de partij is in Leuven om nieuwe testgebruikers te lokken.

www.i-Brussels.org

De focus van de website ligt op het in kaart brengen van de relaties tussen deze entiteiten in de reële wereld. Ter illustratie worden enkele voorbeelden gegeven van gebruikers:

Jan Peeters registreert zich op i-brussels.com en gaat op zoek naar de dingen die hem interesseren. Hij vindt een aantal interessante restaurants in Brussel en klikt, na het bekijken van de feedback van andere restaurantbezoekers, bij elk van deze restaurants op "sync to mobile". Op zijn GSM toestel verschijnen de steekkaarten van deze restaurants: foto buiten, foto binnen, openingsuren, menukaart, adres en telefoonnummer. Jan heeft deze info nu steeds mobiel bij de hand en kan deze overal consulteren zonder een nieuwe mobiele internetverbinding te moeten maken.

De lokale basisschool organiseert een toneelvoorstelling om wat geld in het laatje te krijgen. Op iBrussels.com registreren zij hun cultureel event. Ze maken er een mooie mini-website van, met foto's en teksten van de leerlingen. Elke iBrussels gebruiker die voorbij het schooltje komt, kan nu op zijn GSM zien dat hier binnenkort een toneelvoorstelling doorgaat. De iBrussels gebruiker kan op zijn mobiel of via de website registreren voor de voorstelling. De leerlingen weten zo wie er zal komen kijken. Maar ook de vrienden van onze iBrussels bezoeker zien in hun "feed" verschijnen dat hun vriend zich voor de toneelvoorstelling geregistreerd heeft. Misschien willen ze zelf ook wel komen?

Het frietkraam op de Grote Markt is al jaren populair bij bezoekers van Brussel. De uitbater heeft echter geen kaas gegeten van technologie en heeft dan ook geen website. Nu dat er iBrussels.com is, kan hij zich eenvoudig registreren en als Brussels monument bekend maken. Door zijn etablissement toe te voegen aan de plaats "Grote Markt" komt hij meteen tevoorschijn op het GSM toestel van de toerist die de markt opwandelt. Voor de toeristen is dit ook leuk, want zij kunnen zich nu toevoegen aan de pagina van het frietkraam door te klikken "I was here". Elke internetbezoeker in Japan kan nu de profielfoto van de bezoeker zijn staan op de webpagina van het frietkraam.

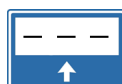
EU pushes for high-speed internet for all

Thursday 26 June 2008 - As the EU steps up its efforts to increase the spread of high-speed internet across Europe, the Commission and the incoming French Presidency yesterday (25 June) outlined their strategy to boost investment in Next Generation Access Networks (NGANs), the main infrastructure for broadband. Universal access to internet is a key priority for France.

Background:

Optical fibre backbones are considered the future of telecommunications infrastructure because they allow for faster and wider transmission of data. They are at the core of so-called Next Generation Networks (NGNs).

Fibre networks have been deployed slowly across the EU so far, covering a marginal share of national markets. NGNs today account for less than a million subscribers in the EU, in

comparison to between 1.5 and three million in the US, 2.8 million in South Korea and eight million in Japan.

Investment in Europe is currently low. To upgrade EU networks, at least 300 billion euros of investment will be necessary, according to estimates by McKinsey, a consulting company.

Anticipating proposals expected before the summer, EU Information Society Commissioner Viviane Reding said yesterday that she is in favour of setting a "risk premium of around 15%" to reward operators investing in high-speed internet infrastructure.

Under the plans, companies investing in fibre networks would be able to charge extra fees to competitors wishing to use their infrastructure.

However, the Commission remains divided on the issue and is still "discussing the final details" of the proposal, Reding said at a workshop organised in Brussels by ECTA, the trade association representing new telecoms operators.

Neelie Kroes, the commissioner in charge of competition policy, is particularly sceptical about Reding's suggestion. "As of today, the Commission is not in a position to accurately quantify this risk premium," Kroes said according to the FT, adding that it would be "counterproductive" to fix a single rate of return across the whole of Europe.

French EU Presidency to focus on social aspects

At the ECTA workshop, Emmanuel Gabla, the director of the IT section within the French Economics Ministry, underlined that NGNs are among the priorities of the French EU Presidency, which starts in July. He said France had already made a decision to equip every new house with fibre cables from 2012.

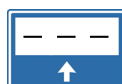
The French Presidency will also focus on the potentially negative social consequences of the prospective new investments. Indeed, uneven deployment of NGNs risks widening the digital divide, Gabla said. Universal access to broadband will therefore be a key target for France, he added.

The best model to invest in NGNs must still be found but Sweden is emerging as an example that could be replicated. With a demographic density of just two inhabitants per square kilometre in some areas, Sweden is now third in the world in terms of broadband penetration - after Japan and South Korea – thanks to equally shared public-private investments.

In the rest of Europe, it is clear that there will be a need for public money to cover remote zones but it is still not certain who in the private sector will bear the costs. A study released at the ECTA conference and prepared by WIK Consult underlines that incumbents have a structural competitive advantage in the nascent broadband services market. Therefore, it should be up to them to invest in the new networks, the study argued. But ETNO, the association which represents incumbents' interests, dismissed the findings as premature.

Positions:

EU Information Society Commissioner Viviane Reding [announced](#): "We want to encourage investment into next generation access networks by a stable and predictable regulatory environment. We are still discussing the final details of this in the Commission, but I believe that the best way for encouraging long-term investment is to establish a priori a number of principles that national regulators should take into account when regulating access prices with regard to next generation access networks. In my personal view, these should include a risk premium of around 15%."

Emmanuel Gabla, the director of the IT section within the French Economics Ministry, called for "high-speed access for all" and explained that "the priorities of the French Presidency in this sector will be NGN, the internet of the future and universal access to broadband".

Socialist MEP Catherine Trautmann, Parliament's rapporteur on the revision of the telecom framework directive, agreed that in her party at least, it is already recognised that "access to broadband is like a universal service".

Commenting on the WIK Consult study, *Innocenzo Genna, the chairman of ECTA*, said: "ECTA is calling for mandatory access to fibre networks to be included in the European Framework for Communications, in exactly the same way that unbundling of copper networks is currently mandatory. Without the appropriate regulation in place competition in Europe's broadband market will be threatened, ultimately jeopardising Europe's future economic growth".

ETNO spokesperson Thierry Dieu considered this assessment of a nascent market to be "too premature", underlining that in any case alternative operators currently have a larger share of new access network roll-out than established operators - 64% of the fibre customers connect through alternative operators compared to 10% through established operators, according to IDATE - and dispose of an average broadband retail market share of more than 50% throughout Europe.

Next steps:

- **Before the summer**, the Commission will issue a draft recommendation on NGANs.
- **8-9 Sept. 2008**: The French EU Presidency organises a conference in Paris on the i2010 strategy, which will focus on NGNs.
- **By the end of 2008**, the Commission is expected to translate the draft proposal into a legal text.

5. Praktische Informatie & Adressen

Staatsinrichting België	Koninkrijk België kent grofweg twee grote gemeenschappen: de Vlamingen en de Walen. Politiek gezien is het land in drie regio's gesplitst: Het Vlaamse gewest, het Brussels Gewest rond de hoofdstad Brussel maar binnen het Vlaams grondgebied en het Waals Gewest. Daarboven staat een federaal kabinet en eronder een gemeentelijke bestuurslaag. Zoals bekend geeft deze situatie al geruime tijd politieke onrust.
Talen	Brussel is officieel tweetalig, maar het Frans voert de boventoon. U kunt in het Nederlands bestellen in horeca, maar kijk niet vreemd op als de ober u niet verstaat. Met Frans of Engels zit u altijd goed.
Bevolking	ruim 10 miljoen
Internet	In de lobby van het hotel kunt gratis gebruik maken van internet.
Omgangsvormen	Belgen lijken veel op Nederlanders, maar zijn het niet. In omgangsvormen lijken ze meer op de Fransen. Dus iets formeler, met 'u' beginnen en niet te direct. Vertrouwen opbouwen is een voorwaarde voor samenwerking. En houdt er rekening mee dat een Belg niet altijd direct zegt wat hij denkt, nee kan ja zijn of andersom.
Zakelijke kleding	Een net jasje met pantalon wordt gewaardeerd.

Adres Hotel	Hotel du Congres Congresstraat 42-44 B - 1000 Bruxelles T: 0032 2 217 18 90 U: www.hotelducongres.be
-------------	---

Contactgegevens Reisleiding	Minouche Besters M: 0031 6 27027473 E: minouche@wonderful-world.nl
-----------------------------	---

Notities

Notities

